

FEDERAȚIA SINDICATELOR LIBERE DIN ÎNVĂȚĂMÂNT
FEDERATION DES SYNDICATS LIBRES DE L'ENSEIGNEMENT
FREE TRADE UNION FEDERATION IN EDUCATION
ROMÂNIA

BUCUREȘTI, Bd. Regina Elisabeta, nr. 32, sect. 5, cod 050012
Tel. 4021 315 16 95, 315 78 70, Fax. 4021 312 58 37
www.fsli.ro fsli@fsli.ro

Nr. 1816/10.09.2012

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
Cabinetul Ministrului
Nr. 16704
11 Iunie 09 Anul 2012

CĂTRE,
MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI ȘI SPORTULUI,
DOAMNEI MINISTRU ECATERINA ANDRONESCU,

Stimată doamnă ministru,

Federația Sindicatelor Libere din Învățământ, în numele celor peste 180.000 de membri de sindicat ale căror drepturi și interese le reprezintă, vă prezintă, așa cum a făcut-o și prin adresa nr. 1521/03.07.2012, câteva **dintre cele mai importante probleme** cu care se confruntă învățământul românesc.

I.

Din punctul nostru de vedere, este absolut necesară **modificarea Legii educației naționale nr. 1/2011.**

Adoptarea acestei legi prin angajarea răspunderii Guvernului și intrarea în vigoare la 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, cu excepția prevederilor art. 361 alin.(3), a creat mari nemulțumiri în sistemul de învățământ preuniversitar de stat.

Prin această lege s-au modificat nivelurile de învățământ, introducându-se clasa pregătitoare la învățământul primar (se va aplica începând cu anul școlar 2012 – 2013) și clasa a IX-a la învățământul gimnazial (se aplică începând cu anul școlar 2011- 2012). Aceste măsuri nu țin seama de baza materială a unităților de învățământ și nici de pregătirea profesională a personalului din învățământul preuniversitar de stat. Mai mult, prin mărirea la 300 a numărului minim de elevi (respectiv minim 150 de preșcolari și antepreșcolari) necesar pentru ca o unitate de învățământ să aibă personalitate juridică, **are loc un proces de comasare masivă a unităților de învățământ preuniversitar de stat.**

De asemenea, prin modificarea condițiilor de studii necesare pentru ocuparea posturilor didactice, un număr important de personal didactic existent în sistem este nevoit să intre în procesul de echivalare a studiilor sau, în cazul neîndeplinirii condițiilor

impuse prin metodologiile adoptate de minister, să se înscrie la programe de studii universitare și forme de învățământ acreditate/autorizate să funcționeze provizoriu, pentru dobândirea licenței, în cadrul ciclului I de studii universitare de licență, ceea ce implică un efort financiar semnificativ pentru aceste categorii de personal didactic etc.

Propunerile federației noastre de modificare a Legii educației naționale:

1. Modificarea nivelurilor sistemului de învățământ preuniversitar, astfel:
  - a) educația timpurie (0 – 6 ani), formată din nivelul antepreșcolar (0-3 ani) și învățământul preșcolar, care cuprinde grupa mică, grupa mijlocie, grupa mare, grupa pregătitoare (3–6/7 ani);
  - b) învățământul primar care cuprinde clasele I-IV;
  - c) învățământul secundar care cuprinde:
    - învățământul gimnazial, cu clasele V–VIII,
    - învățământul secundar inferior liceal, cu clasele IX-X,
    - învățământul secundar superior liceal, cu clasele de liceu XI–XII, pentru filiera teoretică și pentru filiera vocațională și XI–XIII pentru filiera tehnologică.
2. Modificarea componenței consiliului de administrație, astfel încât ponderea cadrelor didactice să fie mai mare. Avem în vedere faptul că, în actuala componență a acestuia, există riscul de a nu exista cvorumul necesar pentru desfășurarea ședințelor consiliului de administrație. Potrivit art. 96 din Legea educației naționale, membri în consiliul de administrație al unei unități de învățământ de stat sunt un reprezentant al primarului și minim un reprezentant al consiliului local, maxim 3 reprezentanți ai acestuia. În cazul unităților administrativ – teritoriale pe a căror rază funcționează un număr mare de unități de învățământ preuniversitar de stat cu personalitate juridică, va fi imposibilă asigurarea cvorumului necesar desfășurării ședințelor consiliilor de administrație, datorită numărului insuficient de consilieri locali care să participe la aceste ședințe. Se impune menționat și faptul că, în actuala formă a Legii educației naționale, dispozițiile art. 96 sunt aplicabile și unităților de învățământ special. Însă, potrivit art. 110 alin. (3) din Legea educației naționale aceste unități de învățământ sunt finanțate din sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat prin bugetele locale ale consiliilor județene și ale sectoarelor municipiului București, astfel încât prezența reprezentantului primarului și a reprezentanților consiliului local în consiliile de administrație ale acestor unități, nu se justifică. Din punctul nostru de vedere, trebuie prevăzută expres componența consiliilor de administrație ale unităților de învățământ special, ținând seama de specificul sistemului de finanțare a acestora.
3. Demararea unei reforme curriculare reale, prin modificarea de urgență a programelor, planurilor cadru și manualelor școlare.
4. Modificarea Legii nr. 1/2011, în sensul de a se consacra **dreptul personalului didactic auxiliar de a beneficia de decontarea cheltuielilor de navetă**. Menționăm că, prin L.E.N. personalul didactic auxiliar nu mai beneficiază de decontarea acestor cheltuieli, deși, timp de 14 ani - cât s-a aplicat Legea nr.

128/1997 privind Statutul personalului didactic - acest drept li s-a acordat. Totodată este necesară inserarea în L.E.N. a unei dispoziții potrivit căreia decontarea cheltuielilor pentru naveta personalului didactic și didactic auxiliar se asigură din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată și alte venituri ale bugetului de stat, prin bugetul M.F.C.T.S. În acest fel, s-ar asigura decontarea efectivă a cheltuielilor de navetă, în condițiile în care, marea majoritate a unităților administrativ – teritoriale refuză decontarea acestor cheltuieli, iar personalul didactic este nevoit să și obțină acest drept în baza unei hotărâri judecătorești.

5. Reintroducerea dispoziției existente în Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, referitoare la reducerea normei didactice de predare pentru cadrele didactice cu gradul didactic I și peste 25 de ani vechime în învățământ, fără diminuarea salariului;
6. Stipularea în Legea educației naționale a dreptului personalului didactic de a se pensiona, la cerere, cu cinci ani înainte de împlinirea vârstei standard de pensionare, dacă are o vechime în învățământ de cel puțin 25 de ani femeile, respectiv 30 de ani bărbații, drept care a fost prevăzut de Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, dar care nu mai este prevăzut în actuala lege;
7. Acordarea degrevării de normă didactică pentru personalul de conducere al unităților de învățământ preșcolar;
8. Renunțarea la finanțarea per capita în învățământul preuniversitar de stat. Menționăm că aplicarea acestui sistem în învățământul superior, începând din anul 2000, s-a dovedit ineficientă, renunțându-se la el prin Legea educației naționale. De asemenea, implementarea finanțării per capita în învățământul preuniversitar de stat, începând din 2010, a creat mari probleme financiare, în special pentru unitățile de învățământ vocațional și cele cu efective mici de elevi, ajungându-se la imposibilitatea plății integrale a drepturilor salariale ale angajaților acestora.
9. **Considerăm imperios necesară alinierea învățământului românesc la standardele europene privind educația și finanțarea corespunzătoare a învățământului de stat, prin alocarea de la bugetul de stat a unui procent de 6 % din P.I.B., începând cu anul 2013.**

Acest procent este absolut necesar pentru începerea reformei reale în educație. Menționăm că, deși Legea educației naționale instituie caracterul de **prioritate națională a învățământului** și prevede alocarea anuală din bugetul de stat și din bugetele autorităților publice locale a minimum 6% din produsul intern brut al anului respectiv, Legea nr. 293/2011 a bugetului de stat pe anul 2012 prevede acordarea numai a 2, 3 % din P.I.B., ceea ce reprezintă o diminuare cu 62 % a sumelor care s-ar cuveni pentru finanțarea sistemului educațional. Mai mult, prin Legea nr. 283/2011 s-a prorogată intrarea în vigoare a art. 361 alin. (3) lit. g) din Legea educației naționale privind alocarea a 6% din PIB, pentru 1 ianuarie 2013.

Realitatea confirmă că subfinanțarea a atins deja pragul maxim al suportabilității. Prea mulți ani s-a amânat alocarea unor resurse bugetare, care, în mod normal, ar fi trebuit să crească an de an, pentru a se putea atinge, într-un orizont de timp previzibil, standardele europene asumate prin aquis-ul comunitar.

Efectele slabei alocări de fonduri de la bugetul de stat sunt tot mai vizibile și adâncesc decalajul nu numai față de școlile țărilor dezvoltate, dar și față de cel al țărilor recent admise în Uniunea Europeană, țări care alocă pentru învățământ procente din P.I.B. mult mai mari decât România.

Consecințele acestei subfinanțări sunt evidente:

1. Lipsa condițiilor optime pentru desfășurarea procesului instructiv – educativ.

Materialul didactic este insuficient și, în majoritatea cazurilor, neperformant, atât în unitățile de învățământ din mediul urban, cât și în cele din mediul rural; spațiile în care se desfășoară actul de instrucție și educație sunt insuficiente și, cele mai multe, necorespunzătoare, lipsite de condițiile igienico - sanitare adecvate, multe dintre acestea neavând autorizații sanitare de funcționare datorită lipsei apei potabile și a grupurilor sanitare corespunzătoare.

În urma grevei din toamna anului 2005, s-a alocat peste un miliard de euro pentru investiții, majoritatea sumelor fiind destinate proiectelor de investiții în infrastructura școlară. În ultimii doi ani, majoritatea investițiilor au fost abandonate în diverse stadii de realizare, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului susținând că nu mai are obligația de a le continua. De aceea, considerăm necesară **finalizarea investițiilor în infrastructura școlară**, începute anterior anului 2008 și abandonate în timpul guvernării BOC, cu atât mai mult cu cât, s-a ajuns într-o situație paradoxală: din cauza lipsei de spații școlare, elevii sunt nevoiți să învețe în 2-3 schimburi, iar, pe de altă parte, datorită insuficienței fondurilor, s-au abandonat numeroase proiecte de investiții începute, ceea ce implică importante pierderi financiare.

2. Descentralizarea administrativă a învățământului nu a condus la creșterea gradului de autonomie al unităților de învățământ cu personalitate juridică. Mai mult, a adus cu sine noi probleme: imposibilitatea și uneori refuzul consiliilor locale de a asigura din bugete proprii sumele necesare pentru acoperirea cheltuielilor materiale și a celorlalte categorii de cheltuieli pe care le finanțează; nedecontarea cheltuielilor de navetă pentru personalul din mediul rural; lipsa de transparență privind modul de alocare și de utilizare a sumelor repartizate prin legile bugetare pentru finanțarea unităților de învățământ; lipsa dialogului între conducerile unităților de învățământ și consiliile locale.

Fără bani, se poate face doar o pseudo-reformă, iar cele 3,5 milioane de elevi din țara noastră așteaptă de la clasa politică condiții moderne de studiu, programe corelate cu cerințele pieței muncii, dascăli bine pregătiți și motivați pentru a-și exercita cu pasiune profesia.

Învățământul are nevoie de fonduri suplimentare pentru a oferi șanse egale tuturor copiilor și pentru a putea limita efectele sărăciei prin condiții mai bune de studiu, prin acordarea unor facilități care să compenseze inegalitățile, să limiteze, în mod real,

analfabetismul și tendința de abandon școlar care duc inevitabil la marginalizare socială, la creșterea numărului celor care nu se pot integra pe piața muncii.

Ne-am adresat în numeroase rânduri ex - ministrilor educației, cercetării, tineretului și sportului, Daniel Petru Funeriu și Cătălin Ovidiu Baba, pentru a discuta gravele probleme cu care se confruntă sistemul educațional, dar și pentru a le prezenta propunerile federației noastre privind reforma curriculară, însă, din păcate, domniile lor au refuzat orice dialog cu partenerii sociali.

Sperăm că, în mandatul Domniei voastre **se va reinstaura un dialog real** cu principalii parteneri sociali - federațiile sindicale reprezentative din învățământ.

II.

Considerăm că se impune **prevederea expresă, în metodologia privind acordarea gradăției de merit în învățământul preuniversitar, a dreptului personalului didactic auxiliar de a participa la concursul pentru acordarea gradăției de merit.** Precizăm faptul că Legea nr. 283/2011 - care a intrat în vigoare la data de 17.12.2011 - prevede expres că salarizarea personalului didactic auxiliar se face, începând cu luna ianuarie a anului 2012, potrivit prevederilor Legii nr. 63/2011, iar Legea nr. 63/2011 **contine dispoziții exprese privind dreptul personalului didactic auxiliar de a beneficia de gradăție de merit,** stabilindu-se – în Capitolul II din Anexa nr. 5 la această lege - modul de calcul al gradăției de merit pentru personalul didactic auxiliar, astfel încât **există temeiul legal pentru completarea metodologiei mai sus menționată.**

III.

Vă adresăm respectuoasa rugămintă de a promova un act normativ care să permită deblocarea posturilor din învățământul preuniversitar de stat deoarece, fără asigurarea personalului absolut necesar pentru buna funcționare a unităților de învățământ și fără resurse financiare suficiente, nu se poate asigura o educație de calitate.

Menționăm că, începând cu luna aprilie 2009, prin intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 34/2009 cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar - fiscale, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 249/ 14.04.2009, **s-a suspendat ocuparea prin concurs a posturilor vacante din instituțiile și autoritățile publice. Această măsură a fost menținută și în anii 2010, 2011 și se aplică și în prezent.**

În ceea ce privește sistemul învățământului preuniversitar de stat, suspendarea ocupării prin concurs a posturilor vacante/ care se vacantează pe parcursul anului școlar, din diferite motive (ca urmare a demisiei, prin împlinirea vârstei standard de pensionare etc.) creează mari dificultăți în buna desfășurare a actului de instrucție și educație, în

principal și a procesului didactic, în general. Aceasta deoarece, în ultimii ani, **în învățământul preuniversitar de stat s-au redus peste 30.000 de posturi**, prin adoptarea măsurilor de comasare a claselor constituite sub efectivele de elevi și prin comasarea unităților de învățământ.

Dispozițiile art. 22 alin. (2) din O.U.G. nr. 34/2009 cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora *“Prin excepție de la prevederile alin. (1), ordonatorii principali de credite, în cazuri temeinic justificate, pot aproba ocuparea unui procent de maximum 15% din totalul posturilor ce se vor vacanta după data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, numai în condițiile încadrării în cheltuielile de personal aprobate prin buget. Pentru posturile din sistemul de învățământ preuniversitar de stat, urmărirea încadrării în procentul de maximum 15% se realizează la nivelul întregului sistem de învățământ preuniversitar de stat, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului”* **nu permit unităților școlare să-și desfășoare activitatea în bune condiții și nici să adopte măsurile ce se impun pentru protecția preșcolarilor și elevilor pe perioada de timp cât sunt într-un spațiu școlar.** În condițiile în care măsura suspendării ocupării posturilor vacante s-a aplicat cu prioritate posturilor didactice auxiliare și nedidactice, s-a ajuns în situația în care unitățile de învățământ nu au mai putut încadra secretar de școală, administrator financiar, îngrijitori, bucătari, supraveghetori sau alte categorii de personal didactic auxiliar sau nedidactic. De exemplu, există numeroase grădinițe în care numărul preșcolarilor din grupă este mult peste limita maximă prevăzută de lege (datorită numărului insuficient de grădinițe), iar educatoarea de la grupă trebuie să suplinească lipsa personalului de supraveghere, ceea ce este practic imposibil, astfel încât, în aceste condiții, s-au produs multe accidente regretabile, în care au fost implicați copii de vârstă preșcolară.

IV.

Considerăm, stimată doamnă ministru, că o problemă care trebuie rezolvată, în mod unitar, la nivel național, este **problema absolvenților Universității „Spiru Haret”**. Trebuie avut în vedere faptul că mulți dintre absolvenții acestei universități sunt titulari ai sistemului, titularizare obținută în baza diplomelor eliberate de instituția de învățământ mai sus menționată și pe care, în prezent, ministerul nu le mai recunoaște.

Situațiile în care se află absolvenții acestei instituții de învățământ superior, angajați în sistemul de învățământ preuniversitar de stat, sunt mult mai numeroase, astfel încât se impune o analiză serioasă și adoptarea unor măsuri care să le permită acestor cadre didactice să-și desfășoare activitatea în sistemul de învățământ preuniversitar de stat.

V.

În ceea ce privește salarizarea personalului din învățământ, vă supunem atenției următoarele probleme:

1.

Nu se poate vorbi de performanță în învățământ, fără dascăli motivați financiar. De aceea, **Federația Sindicatelor Libere din Învățământ susține necesitatea salarizării personalului didactic, de la 1 ianuarie 2013, în conformitate cu prevederile Legii nr. 221/2008.** Totodată considerăm că este necesară salarizarea diferentiată a personalului didactic, principalul criteriu care să stea la baza acestui sistem fiind cel al progresului școlar al elevilor.

2.

În art. 247 din Legea educației naționale sunt prevăzute, ca și funcții didactice, funcțiile de profesor pentru învățământul preșcolar și profesor pentru învățământul primar, iar în art. 248 sunt stipulate condițiile de studii care trebuie îndeplinite pentru ocuparea acestor funcții.

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului a emis Ordinul nr. 5484/2011 pentru aprobarea **Metodologiei privind recunoașterea și echivalarea competențelor profesionale dobândite formal, nonformal sau informal de către cadrele didactice care ocupă funcții de educatori/educatoare, institutori/institutoare, învățători/învățătoare, maestru-instructor, antrenor, în vederea ocupării funcției didactice de profesor pentru învățământul preșcolar, profesor pentru învățământul primar, profesor de instruire practică, respectiv profesor-antrenor în cluburile sportive școlare, palatele și cluburile copiilor,** publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 735/ 19.10.2011. Menționăm că, activitățile pentru recunoașterea și echivalarea competențelor profesionale au început să se desfășoare, încă din luna ianuarie 2012, în conformitate cu Calendarul – Anexa nr. 2 la O.M.E.C.T.S. nr. 6563/2011.

Cu toate acestea, nici până la această dată nu a fost rezolvată problema salarizării cadrelor didactice care îndeplinesc condițiile pentru a ocupa funcțiile de profesor pentru învățământul preșcolar, profesor pentru învățământul primar și profesor de instruire practică, deoarece în Anexa nr. 2 la Legea nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ, care se aplică și în anul 2012, nu sunt prevăzute aceste funcții didactice.

3. Federația Sindicatelor Libere din Învățământ consideră că trebuie să se revină la acordarea sporului de doctorat pentru personalul didactic din învățământul preuniversitar.

VI.

Vă rugăm să susțineți la nivelul Guvernului, necesitatea modificării O.U.G. 71/2009, cu modificările și completările ulterioare, în sensul micșorării intervalului de timp în care se vor acorda drepturile de natură salarială stabilite prin hotărâri judecătorești, întrucât, un termen de 6 ani pentru executarea eşalonată a hotărârilor judecătorești, nu este un termen rezonabil, cu atât mai mult, cu cât în jurisprudența

constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului s-a considerat că „stabilirea unui termen rezonabil pentru executare de 8 luni, 10 luni, dar și de 2 ani și 7 luni este o măsură ce intră în marja de apreciere a statului, respectând atât dreptul de acces la justiție, cât și dreptul la un proces echitabil”. Mai mult, din punctul nostru de vedere este necesară instituirea unei excepții de la regula privind plata eșalonată, pentru salariații pensionari și cei pensionabili, cărora aceste drepturi de natură salarială stabilite prin hotărâri judecătorești definitive și executorii să le fie acordate într-o singură tranșă.

VII.

De asemenea, pentru evitarea apariției unor blocaje instituționale în învățământul preuniversitar, vă solicităm respectuos să elaborați, în cel mai scurt timp, următoarele acte administrative cu caracter normativ:

- a) **Metodologia de organizare și funcționare a consiliului de administrație din unitățile de învățământ preuniversitar și Regulamentul de organizare și funcționare a unităților din învățământul preuniversitar;**
- b) **Metodologia de organizare a concursului pentru ocuparea posturilor didactice care se vacantează în cursul anului școlar 2012 – 2013;**
- c) **Metodologia de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcției de director și de director adjunct.** Directorii și directorii adjuncți trebuie aleși de către colectivele de cadre didactice și nu de partidele politice sau de inspectoratele școlare, pentru a se evita ca aceste funcții să fie ocupate de persoane compromise moral și profesional, așa cum s-a întâmplat și se întâmplă și în prezent, în foarte multe cazuri. Este imperios necesar ca acest concurs să se organizeze cât mai repede posibil.

Vă asigurăm, pe această cale, doamnă ministru, de întreaga noastră disponibilitate de a colabora în vederea rezolvării multiplelor probleme cu care se confruntă sistemul educațional și salariații acestuia.

Cu stimă,

PREȘEDINTE

Simion HANCESCU